

Munkatársak: Hable Tibor régész, Prokopp Margit régészhallgató.

BENDA JUDIT

59. Budapest, I. Logodi utca 11–13.

Tö, Kú

2004. március 10. és április 9. között leletmentő ásatást folytattunk a telek Ny-i felében, a lakóház kertjében. A kicsi terület É-i végén egy újkori pince feküdt, K-i sávjának közepét egy nagyméretű bombatölcsér bolygatta meg, Ny-i sávja mellett pedig a kidőlőfélben lévő téglatámfal húzódott. Az első két helyen a régészeti rétegek, jelenségek hiánya miatt, az utóbbin pedig a statikai okok és a nagymértékű balesetveszély miatt nem tudtunk ásni. A terület a Várhegy oldalában fekszik, amely itt igen erősen lejt. A 18. században, a vár körüli erődítési munkálatok során a hegyoldalt megtisztították a növényzettől és a Buda visszafoglalási ostromai után maradt romos épületektől. Ezen a telken is fel lehetett találni a nagyszabású nyesés nyomait, mivel az újkori kertépítés feltöltési és humuszrétegei alatt csak két régészeti réteget találtunk. Felül egy török kori szemetes planírozást, alatta pedig egy vékony, középkori humuszréteget. Ezekbe ásva hat darab, Ny–K-i tájolású sírt tártunk fel. A sírok annak a török kori temetőnek lehettek részei, amely a középkori Zsidó kapuból kiinduló út mellett feküdt. Az ásatási terület ÉNy-i sarkában egy nagyméretű, földbe mélyített verempincét találtunk, amelynek betöltése 16. századi, török kori leletanyagot tartalmazott. Tőle D-re egy keskenyebb és egy szélesebb átmérőjű török kori szemégtöredék került elő. A telek déli harmadát egy szintén török korban épült ház alapozása foglalta el. A ház fala agyagba rakott kövekből állt, járófelülete döngölt agyag volt, ami pusztulásakor vörösre égett.

Munkatársak: Tóth Anikó régész, Csippán Péter régészhallgató.

BENDA JUDIT

60. Budapest, I. Logodi utca 53–55.

Kö

2004. október 7–21. között megelőző feltárást végeztünk a telken. Az 55. sz. telken, a tavaly lebontott százéves ház helyén csak a sziklás márga húzódott, így itt a kutatást nem folytattuk. Az 53. sz. telken a vastag, modern szemétreteg eltávolítása után egy vékony humuszréteget találtunk, amely 19–20. század eleji leleteket tartalmazott. Ezt a fölötte lévő telken egykor állt lakóház Ny felé húzódó kertjének földjével azonosítottuk. Ezt a feltételezést támasztja alá a feltárt betonlépcső és a hozzá kapcsolódó – nagyméretű folyami kavicsokkal kirakott – utacska. Az 1945-ben elpusztult ház felhagyott kertreége alatt már csak a sárga márgás altalajt találtuk. Az ásatáson kevés szórvány jellegű középkori edénytöredék került elő. A várt régészeti jelenségek és a rétegsor

hiányát a 18. században végrehajtott nagyméretű földmunkához, a vár erődítésének kialakításához kötik.

BENDA JUDIT

61. Budapest, I. Ostrom utca 3. –

Szabó Ilonka utca 28.

Á, Kö, Tö, Kk

2004. április 8. és július 30. között szondázó feltárást, majd leletmentő ásatást végeztünk az egyesített telken. A feltárást csak a két felépítendő ház helyén végezhetjük, így a terület középső harmada régészetileg megkutatatlan maradt. A Szabó Ilonka utca 28. telek utca felőli sávján egy 19. századi ház kőfalát találtuk. Ennek és a későbbi házak építéskor megsemmisítették a régészeti rétegeket. A ház mögötti kertrészben nyitott széles kutatóárokban kertépítési alakzatokat találtunk. Lépcsőzetesen kialakított rakott kőtámfalakkal megerősített virágskertet, és alatta egy téglából rakott félköríves támfal öt karéját. A mélyítésben két igen vastag feltöltési réteget találtunk, a felsőt a 20. században, az alsót a 19. században terítették ide. Ezek alatt egy vékony humuszréteget találtunk, amely késő középkori és török kori kerámiákat, valamint sok állat és embercsontot tartalmazott. Valószínűleg a 17. század végi, visszafoglalási ostromok egyik pusztulási rétegével találkoztunk itt. Ez alatt a sárga márgás altalaj húzódott. A modern és a török kori közötti rétegek hiánya azt mutatja, hogy a várhegy oldalában a 18. században végrehajtott erődítési munkálatokkor itt is nagy földmunkákat végeztek.

Az Ostrom utca 3. sz. teleknek csak a Ny-i felét tudtuk megkutatni. A telek feltárt részén sűrű középkori beépítettség nyomaira bukkantunk. Az alább részletezett többszörösen átépített lakóház alaprajzi típusa (a telek két szélén húzódó ház sor pincékkel, kúttal, a telek középső harmadában kapubejáró), a budai városfalon belül általános, azon kívül – így a Vízi városban is – igen ritka jelenség. A középkori teleknek csak a hátsó részét találtuk meg, az egykori utcára nyíló homlokzati frontok, a házak illetve pincék első részei – a mai telek előtt fekvő füves közterület és részben a Hunfalvy utca alatt húzódnak. A középkori telek K-i határát egy É–D-i irányú, törökfal szegélyezte. A fal K-i oldala mellett, azzal párhuzamosan egy kőburkolatú út húzódott. Felső, nagykövekkel rakott rétegét a 18. században használták, alsó, nagykavicsos rétege a 15. században készült – a leletek tanúsága szerint. Az utat az 1686-ban készült De la Vigne-féle térképen is lehet azonosítani. Az úttól K-re egy Árpád-korban épült négyzetes alakú falalapozást tártunk fel, melynek igen sok használati rétegét, járósíntjét tudtuk elkülöníteni. A terület felső részén tehát egy többszörösen átépített középkori lakóház falait találtuk.

A telekhatárként működő kő kerítésfal mellett három pince falait ástuk ki. A legdélebbi pincének csak ÉK-i sarkát találtuk meg, a többi a kiszélesítendő Hunfalvy utca alatt húzódik. Ennek a pincének a Ny-i falát a